

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 30. november 2023
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Maya Erhard Huniche
Sagsnr.: 2023-0030-9041
Dok.: 2895592

Besvarelse af spørgsmål nr. 895 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 895 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 21. juni 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Morten Holland Heide

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 895 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, om det er i dag er muligt at konfiskere fiskebåde ved medvirken til indsmugling af narko, og i benægtende fald om det er muligt at indføre lovgivning, der giver mulighed for at konfiskere fiskebåde f.eks. efter samme model som konfiskering af biler ved vanvidskørsel, henset til at konsekvenserne ved narkohandel i sidste ende kan ende med at koste menneskeliv på samme vis som vanvidsbilisme?”

Svar:

1. Justitsministeriet har lagt til grund, at der med spørgsmålet sigtes til overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 1 og 2, om grov narkokriminalitet.

Det fremgår af straffelovens § 191, stk. 1, at den, som i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer til et større antal personer eller mod betydeligt vederlag eller under særligt skærpende omstændigheder overdrager euforiserende stoffer, straffes med fængsel indtil 10 år. Angår overdragelsen en betydelig mængde særligt farligt eller skadeligt stof, eller har overdragelsen af et sådant stof haft en særligt farlig karakter, kan straffen stige til fængsel i 16 år. Ifølge § 191, stk. 2, straffes på samme måde den, der i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer indfører, udfører, køber, udleverer, modtager, fremstiller, forarbejder eller besidder sådanne stoffer med forsæt til at overdrage dem som nævnt i stk. 1.

Reglerne om beslaglæggelse er bl.a. indeholdt i retsplejeloven, og reglerne om konfiskation findes i straffelovens kapitel 9.

2. Det fremgår af retsplejelovens § 802, stk. 1, at genstande, som en mistænkt har rådighed over, bl.a. kan beslaglægges, såfremt den pågældende med rimelig grund er mistænkt for en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, og der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis eller bør konfiskeres.

Det fremgår endvidere af retsplejelovens § 803, stk. 1, at genstande, som en person, der ikke er mistænkt, har rådighed over, kan beslaglægges som led i efterforskningen af en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, bl.a. hvis der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis eller bør konfiskeres.

Det følger bl.a. af retsplejelovens § 805, stk. 1, at beslaglæggelse ikke må foretages, såfremt indgrebet står i misforhold til sagens betydning og det tab eller den ulempe, som indgrebet kan antages at medføre.

Ved vurderingen af, om beslaglæggelsen står i misforhold til sagens betydning i en sag, hvor et fartøj er benyttet til indsmugling af narkotika, vil ejerskabet over fartøjet og dets øvrige anvendelse skulle inddrages i afvejningen. Anvendes fartøjet eksempelvis under sædvanlige omstændigheder til fiskeri, vil det potentielle tab ved beslaglæggelsen af fartøjet kunne få betydning for vurderingen af, om beslaglæggelsen står i misforhold til sagens betydning.

Efter reglerne i retsplejeloven vil der således efter omstændighederne kunne ske beslaglæggelse af et fartøj i en sag om grov narkokriminalitet efter straffelovens § 191. Det er i flere tilfælde afgørende for vurderingen af, om der er hjemmel til beslaglæggelse, om der også er hjemmel til konfiskation.

3. Efter straffeloven er der bl.a. adgang til at konfiskere genstande, der har været anvendt til, er frembragt ved, eller med hensyn til hvilke der i øvrigt er begået en strafbar handling, hvis det anses for påkrævet for at forebygge yderligere lovovertrædelser, eller særlige omstændigheder i øvrigt taler herfor, jf. § 75, stk. 2.

Konfiskation af sådanne genstande kan i medfør af straffelovens § 76, stk. 2, alene ske hos den, der er ansvarlig for lovovertrædelsen, og hos den, på hvis vegne den pågældende har handlet.

Derimod kan der uden hensyn til, hvem der ejer de pågældende genstande, ske konfiskation af genstande, som på grund af deres beskaffenhed i forbindelse med andre foreliggende omstændigheder må befrygtes at ville blive brugt ved en strafbar handling, for så vidt det må anses for påkrævet for at forebygge den strafbare handling, jf. straffelovens § 77 a.

For så vidt angår tilfælde, hvor en passager (ansat eller civil) ombord på et fartøj besidder euforiserende stoffer og kan straffes efter straffelovens § 191, men hvor der ikke er grundlag for at straffe fartøjets ejer eller nogen, som har handlet på vegne af ejeren, er det Justitsministeriets vurdering, at der efter gældende ret som udgangspunkt ikke vil kunne ske konfiskation af fartøjet.

Hvis fartøjet derimod er indrettet på en sådan måde, at det er særligt egnet til at fragte narkotika, f.eks. så det er sværere for politiet at konstatere stofferne, eller hvis samme fartøj tidligere er konstateret anvendt til den samme type kriminalitet, og den, der er ansvarlig for lovovertrædelsen, er fartøjets ejer eller har handlet på vegne af ejeren, må det antages, at fartøjet efter omstændighederne og en konkret proportionalitetsvurdering vil kunne konfiskeres, da dette vil kunne anses for påkrævet for at forebygge yderligere lovovertrædelser efter straffelovens § 75, stk. 2.

Efter omstændighederne vil et fartøj, der har været brugt eller er bestemt til at bruges ved en strafbar handling, kunne konfiskeres efter straffelovens § 77 a, selv om den, der er ansvarlig for lovovertrædelsen, ikke er fartøjets ejer eller har handlet på vegne af denne.